

STYRESAK

GÅR TIL: Styremedlemmer
FØRETAK: Helse Vest RHF
DATO: 20.07.2016
SAKSHANDSAMAR: Kjell-Einar Bjørklund
SAKA GJELD: **Godkjenning av forvaltningsplanar for verna og freda eigedomar i Helse Bergen HF**
ARKIVSAK: 2008/98
STYRESAK: 095/16
STYREMØTE: 07.09. 2016

FORSLAG TIL VEDTAK

Styret godkjenner forvaltningsplanane for freda og verna anlegg ved Haukeland universitetssjukehus og ved Kysthospitalet i Hagavik.

Oppsummering

Styret i Helse Bergen har godkjend forvaltningsplanane for dei freda og verna anlegga og bygningane ved Haukeland Universitetssjukehus og ved Kysthospitalet i Hagavik som er freda av Riksantikvaren i medhald av kulturminnelova. For freda og verna eigedommar er det plikt til å utarbeida forvaltningsplanar. Desse planane trekkjer m.a. opp skiljet mellom kva som er «vanleg vedlikehald», som er tillat innan rammene som forvaltningsplanen trekkjer opp, og kva som ikkje er «vanleg vedlikehald», som krev godkjenning av Riksantikvaren.

For freda eigedommar skal forvaltningsplanane føreleggjast for Riksantikvaren før dei endeleg kan godkjennast og takast i bruk av helseføretaket. Forvaltningsplanane for dei freda anlegga i Helse Bergen har vore førelagd for Riksantikvaren. Styret i Helse Vest RHF har i sak 061/12B fastsett at helseføretaka sine forvaltningsplanar for freda og verna eigedommar skal leggjast fram for styret til endeleg godkjenning.

Fakta

Styret i Helse Bergen HF har i møte 20.04.2016, sak 34/2016A godkjend forvaltningsplanar for freda anlegg og bygningar ved Haukeland universitetssjukehus og ved Kysthospitalet i Hagavik. Kopi av styresaka følgjer vedlagt (vedlegg 1). Bakgrunnen for at saka nå blir lagt fram for styret i Helse Vest RHF er at styret i sak 061/12B har fastsett at helseføretaka sine forvaltningsplanar for freda og verna eigedommar skal leggjast fram for styret for endeleg godkjenning. Den nærmare grunngivinga for denne behandlingmåten går fram av den nemnde styresaka.

Fredingsforskrifta av 9.11.11, fastsett av Riksantikvaren i medhald av kulturminnelova, pålegg det einskilde fagdepartement å sørge for at det blir utarbeidd forvaltningsplanar for alle freda bygg og anlegg som fagdepartementet har ansvar for. Helse- og omsorgsdepartementet har vidareført dette kravet gjennom føretaksprotokollane til dei regionale helseføretaka som igjen har vidareført kravet til helseføretaka gjennom styringsdokumentet.

Når det gjeld krava til kva ein forvaltningsplan for freda og verna bygningar skal innehalda, er dette nærmare omtala i kongeleg resolusjon av 01.09.08 om staten sine kulturhistoriske eigedommar. Det følgjer av resolusjonen at forvaltningsplanane skal innehalda ein fagleg forankra omtale av korleis verna eigedommar skal forvaltast og vedlikehaldast for å ta vare på verneverdiane. Vidare følgjer det av resolusjonen at forvaltningsplanane skal utarbeidast i samsvar med antikvariske prinsipp og innehalda ei detaljert registrering og dokumentasjon av kvar enkelt bygning og ein omtale av når rett kulturminnestyresmakt skal kontaktast.

I den nemnde fredingsforskrifta § 1-5 er det fastsett at forvaltningsplanar skal føreleggjast for Riksantikvaren for å sikra at innhaldet i planen ivaretek føremålet med fredinga.

I juni 2015 vart dei utarbeidde planane for alle dei åtte objekta i verneklasse 1 formelt framlagde i møte med representantar frå Riksantikvaren på Kysthospitalet i Hagevik. I oktober 2015 vart dei utarbeidde planane for alle 13 objekta i verneklasse 2 framlagde i møte med representant for Helse Vest.

På begge møta deltok også representantar for Sykehusbygg HF der ein i dag finn den sentrale kulturminnefaglege kompetanse til helsesektoren.

Planverket vart godt motteke på begge møta, og er oppdatert med dei tilbakemeldingane som vart gitt der.

Forvaltningsplanane er etter Riksantikvaren sin vurdering i samsvar med krava som vart stilte i kgl. res.1.9.2006 om statlege kulturhistoriske eigedommar.

Omfanget av freding og vern

Som ein del av Landsverneplanen for Helsesektoren har Helse Bergen totalt 19 verneobjekt.

Verneklasse 1: Fem bygg og dessutan heile utomhusområdet/parken på Hagavik - og to bygg på Haukeland er freda etter kulturminnelova.

Verneklasse 2: 13 bygg på Haukelandsområdet er verna med heimel i landsverneplanen. Det er krav til utarbeiding av forvaltningsplanar for alle verneobjekt. Føremålet med slike planar er å sikre dei kulturminnefaglege verdiane for det einskilde objektet.

Om verneobjekta og grunngjevinga for fredinga kan ein lesa om i forvaltningsplanane som ein finn her: <http://www.helse-bergen.no/no/OmOss/styret/Sider/Forvaltningsplaner.aspx>

Kommentarar

Forvaltningsplanane som nå ligg føre for dei freda og verna objekta i Helse Bergen skal leggjast til grunn for og vera retningsgivande for den samla forvaltinga og vedlikehaldet av bygningane og uteområdet på eigedommane. Forvaltningsplanen trekkjer mellom anna opp grensa mellom kva som er «vanleg vedlikehald» og kva som fell utanfor denne ramma og krev godkjenning frå Riksantikvaren.

Fredingsvernet er omfattande og grip inn i all planlegging for framtidig bruk av bygningane. Det er berre vanleg vedlikehald utført innanfor ramma av det som er trekt opp i forvaltningsplanen, som kan utførast utan samtykke frå Riksantikvaren. Sjølve planane finn ein under lenkja over.

Konklusjon

Helse Bergen har gjort eit grundig og omfattande arbeid med forvaltningsplanane for sine freda og verna anlegg. Planane er i møte førelagd Riksantikvaren og helsesektoren sin kulturminnerådsgivar. Dei kommentarane som framkom i møtet er innarbeidd i planen.

Forvaltningsplanane gir Helse Bergen eit kvalitativt verkemiddel til å sikra at verneverdiane ved Haukeland universitetssjukehus og anlegga ved Kysthospitalet i Hagavik blir ivaretatt. Sidan planane heller ikkje peikar på openbare konfliktområde mellom verneverdiane og planar for framtida eller særskilde økonomiske utfordringar, tilrår administrerande direktør at styret godkjenner forvaltningsplanane for Haukeland universitetssjukehus og for Kysthospitalet i Hagavik.

Vedlegg: Styresak 34/16A Helse Bergen, Forvaltningsplaner verneverdige bygg.